

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ КІБЕРАТАКАМ

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено вплив компетенцій критичного мислення на рівень вразливості людей до кібератак.

Ключові слова: критичне мислення, інформаційна безпека, кібератака.

Abstract

The influence of critical thinking competencies on the level of vulnerability of people to cyber attacks has been studied.

Keywords: critical thinking, information security, cyberattack.

Вступ

У сьогоднішніх реаліях більша частина життя переважної кількості людей проходить в інформаційних просторах. З неймовірною швидкістю збільшується кількість ресурсів, які різноманітними способами спрощують життя людей, з'являються нові джерела інформування громадян. Щодня людина опрацьовує великий об'єм інформації, часто навіть не аналізуючи, пересічним випадком стає введення в незнайомі системи своїх персональних даних, навіть без сумнівів про автентичність джерела. Все це значно збільшує вразливість до кібератак. У даній статті розглядатимуться компетенції критичного мислення та їх роль у протидії кібератакам.

Основна частина

Критичне мислення складається з ряду компетенцій, перша з яких – вміння бачити проблеми. Для того, щоб правильно та якісно опрацьовувати інформаційні процеси навколо необхідно володіти вмінням вирізняти серед сотні процесів проблему та вміти її вирішувати. Часто люди піддаються маніпуляціям або ж провокаціям з боку зловмисників, і не в змозі вчасно ідентифікувати, де реальна проблема, а де – відволікання уваги. При інформаційних інцидентах навичка ідентифікувати проблему та вміти оцінити її та вчасно ліквідувати є необхідною для працівників служб інформаційної безпеки.

Вміння систематизувати є дуже цінним для сучасного покоління як для того, яке часто страждає на надлишок інформації. Щоб зорієнтуватись у великому об'ємі інформації та вирізнити ймовірну загрозу, необхідно володіти навичками структурувати інформацію, систематизувати та вирізнити походження інформації, цього вміння можна досягти за допомогою графічних організаторів [1].

Компетенція критичного мислення – аналіз – дозволяє вирізнити серед несистематизованого об'єму інформації, необхідну. Це невід'ємний навик для людей, які постійно працюють з інформацією. Правильний аналіз різних інформаційних джерел значно знижує вразливість до вірусів.

Вміння відрізнити факт від судження – є базовою компетенцією критичного мислення і люди, які працюють з важливими інформаційними даними зобов'язані вміти реальні факти від хибних суджень або ж провокацій з боку зловмисників [2]. Необхідно вміти перевіряти факти та читати підтекст підозрілих процесів навколо.

Вміння вирізнити емоції – невід'ємна складова критичного мислення. Люди часто піддаються на маніпуляції, побудовані на емоційній основі, не помічаючи цього. Для людей, що мають доступ до конфіденційної інформації, це є неприпустимим, тому необхідно вміти вирізнити такі моменти та протидіяти їм є необхідною.

Висновки

Встановлено, що розвиток критичного мислення дозволяє знизити рівень вразливості людей до кібератак.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пометун Є. І. Критическое мышление для всех / Є. І. Пометун. – : Видавничий дім «Освіта», 2012. – 192 с.

2. Бондар І.Р. Інформаційна безпека як основа національної безпеки/ І.Р. Бондар – : Механізм регулювання економіки, 2014. – 7 с.

Чайковська Янна Вячеславівна – студентка групи УБ-17мі, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: ua.yenn96@gmail.com

Науковий керівник: **Ткачук Людмила Миколаївна** – к.е.н., доцент кафедри менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com

Chaikovska Yanna V. – student UB-17m, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : ua.yenn96@gmail.com

Supervisor: **Tkachuk Ludmyla M.** – Cand. Sc., Assistant Professor of Management and Information Security department, Vinnytsia National Technical University. Vinnytsia, e-mail: ludatkachuk2017@gmail.com